

Pettenvraagstuk sociaal domein

Door:

Léon Sonnenschein (UPP)

Johannes Homan (IBD)

Een samenwerking van:

- Programma Sociaal Domein/UPP
- Divosa
- Netwerk Directeuren Sociaal Domein
- IBD

Privacyverklaring

De IBD stelt Zoom privacyvriendelijk in (*privacy by default*)

Tijdens de interactieve webinars maakt de IBD:

- gebruik van **wachtwoorden** om aan vergaderingen deel te nemen.
- gebruik van **unieke vergader ID's** om vergaderingen af te scherm.
- geen gebruik van:
  - “cloud recording” en neemt de videoconferentie niet op.
  - “local Recording”
  - “automatically Transcribe Cloud Recordings”
  - “attendee attention tracking”

Stellingen

Als ambtenaar heb je een meldplicht bij fraude.

Je mag bij de toeleiding naar hulp de ZRM niet meer gebruiken.

Toestemming vragen is nog steeds goed bij de toeleiding naar hulp.

De AVG is echt een blokkade bij de gegevensdeling in het sociaal domein.

Programma

Welkom

Introductie

De spagaat voor professionals

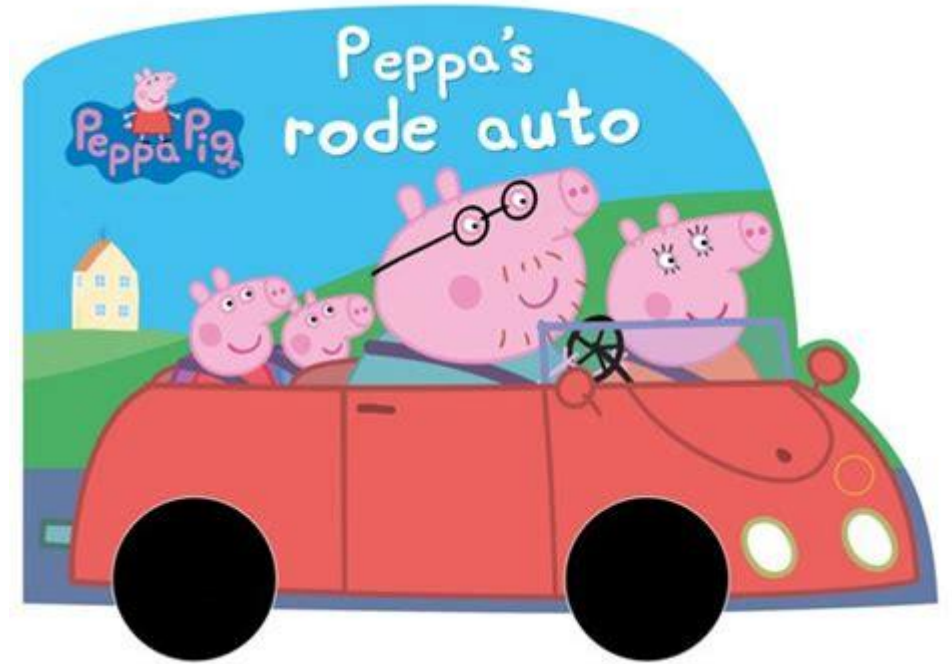
Wettelijke taak – wettelijk beroepsgeheim - beroepscode

Beleidskeuzes en inrichtingsvragen

Aan de slag!

Afsluiting

De auto en de automobilist

De spagaat voor professionals

De gemeentepet (=toeleidingstaken)	De hulpverlenerspet (=hulpverlening)
Namens het college	Als hulpverlener
Wettelijke taak college	(Wettelijke) taak hulpverlener
Geen wettelijk beroepsgeheim wel beroepscode en dus tuchtrecht	Wel (wettelijk) beroepsgeheim en beroepscode en dus tuchtrecht
Gegevensverstrekking mag als noodzakelijk voor taak, rekening houdend met beroepscode	Gegevensverstrekking alleen met toestemming, of uitzondering beroepsgeheim
Beroepscode sluit verplichte fraudemeldingen uit	Beroepscode sluit fraudemeldingen uit
Wettelijke meldrechten/plichten en informatieverstrekking van toepassing + zorgvuldigheid beroepscode	Wettelijke meldrechten/plichten en informatieverstrekking van toepassing + zorgvuldigheid beroepscode

Wettelijke taak - wettelijk beroepsgeheim - beroepscode

Wettelijke taak betekent dat gegevens verwerkt mogen worden als dat noodzakelijk is voor de goede uitvoering van die taak en/of verenigbare doelen

Wettelijk beroepsgeheim betekent dat gegevens uitsluitend verstrekt mogen worden als dat wettelijk verplicht is, de client toestemming geeft, of bij conflict van plichten

Beroepscodes worden opgesteld door de beroepsgroep zelf. Vergelijkbaar wettelijk beroepsgeheim. In plaats van conflict van plichten geldt de toets 'goed hulpverlenerschap'

Wettelijke taak – wettelijk beroepsgeheim - beroepscode

Professionals sociaal domein: de beroepscode geldt altijd en dus altijd tuchtrecht!

Professionals en wettelijke taak: wettelijke taak creëert bevoegdheid om beroepsgeheim te doorbreken als noodzakelijk voor die taak: maar wel zorgvuldig en proportioneel (beroepscode). En ook daarop rust tuchtrecht!

Inrichtingsvragen waar de professional last van heeft

Welke werkzaamheden vallen onder de gemeente-pet en welke onder de hulpverlenerpet?

Oftewel: welk juridisch kader moet ik wanneer toepassen?

Geldt het kader van mijn moederorganisatie, van de gemeente, of van het wijkteam?

Hoe moet ik schakelen tussen hulpverlening en toeleiding?

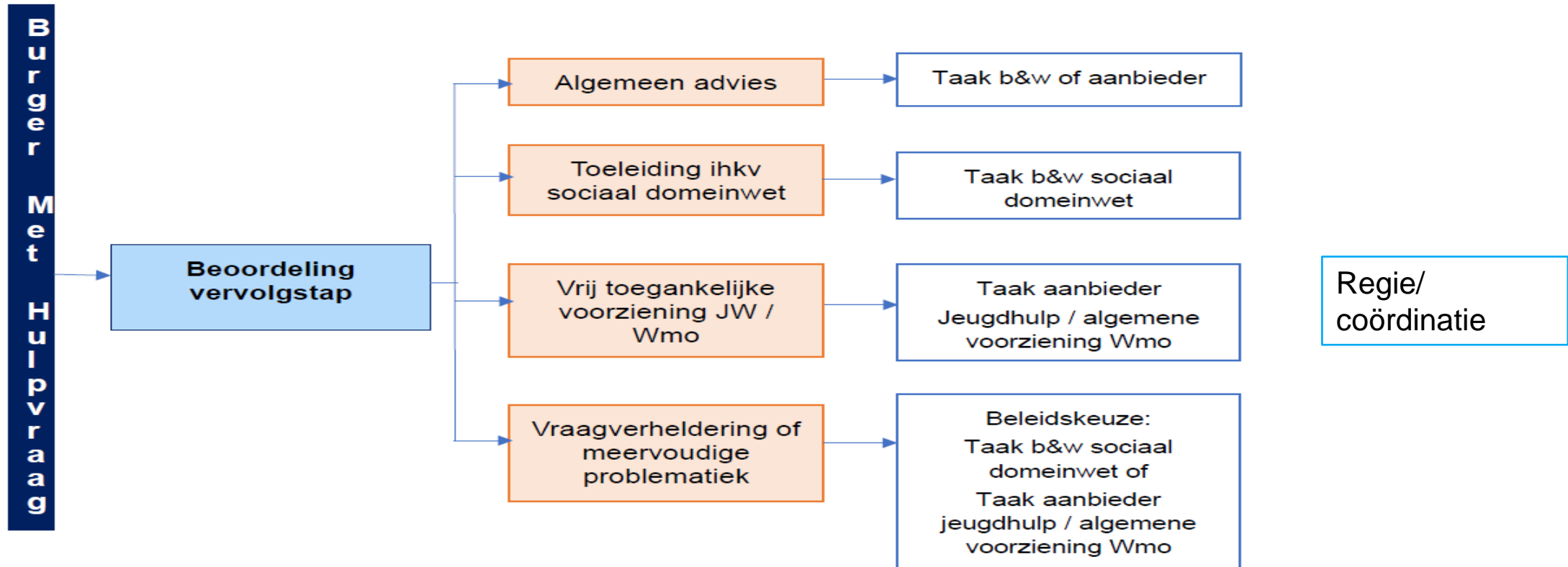
Het ICT-systeem maakt het niet mogelijk onderscheid te maken tussen petten: wat nu?

Waar doe je het voor

- Rechtspositie burger
- Van handelingsverlegenheid naar handelingsperspectief
- Goed werkgever en opdrachtgeverschap/kwetsbaarheid professional verkleinen

Taken integrale toeleiding sociaal domein

Beleidskeuzes

Niet kiezen en geen afspraken = professionals in de kou laten staan

Werkinstructies: wat valt onder welke taak en wat betekent dat voor de gegevensverwerking:
geef concrete handreikingen hoe professionals moeten werken

Zorg voor een duidelijk **overzicht** van voor welke **doelen** en op basis van welke **taken**, welke persoonsgegevens in het sociaal domein worden verwerkt

Zorg dat professionals **overeenkomstig hun professionele standaarden kunnen werken** o.a. door scheiding hulpverlening- en toeleidingsdossiers en daarop aangepaste autorisaties

Bij wijkteams die zijn uitbesteed of georganiseerd als samenwerkingsverband: zorg voor **overeenstemming en afspraken met partners**

Zorg dat de **burger** weet welke pet de **professional** op heeft

Inrichten is ook inzicht geven in Wettelijke meldrechten en plichten

- meldrecht bij vermoeden van kindermishandeling/huiselijk geweld
- meldrecht tegenover de Raad voor de Kinderbescherming
- meldrecht om te melden aan de Verwijsindex risicojongeren
- verzoek om informatie van Veilig Thuis of Raad
- Informatieplicht bij een ondertoezichtstelling
- verstrekingsverplichtingen aan het college uit de Jeugdwet en Wmo
- meldplicht bij calamiteiten en geweld
- conflict van plichten

Inrichten van overlegstructuren

7 x W voor overlegtafels

Begin niet met 'mag het' maar:

- Wat wil je?
- Welk doel?
- Welke partijen?
- Welke taken?
- Welk werkproces en welke doelen per fase?
- Welke privacy-risico's voor de burger en de organisatie(s)?
- Welke maatregelen om die risico's te voorkomen?

Inrichten overlegstructuren

Aandacht voor de context van activiteiten

Een casusoverleg i.h.k.v. de toeleiding heeft ander doel, en daardoor ook andere mogelijkheden dan een casusoverleg voor regie op hulpverlening en weer anders dan een casusoverleg in het ZVH of een actieoverleg Huiselijk Geweld

Denk vanuit de taken van deelnemende partijen

Vanuit welke taak zitten wij en vanuit welke taak zitten anderen aan tafel en wat betekent dat voor onze gegevensverwerking en de gegevensuitwisseling?

Hanteer spelregels voor zorgvuldig handelen met respect voor de burger

Hoe zorgen we dat we niet meer gegevens delen dan nodig. En hoe voorkomen we dat partijen gegevens mee nemen die ze niet nodig hebben voor hun eigen taken?

Met welke pet zit je aan tafel?

Aan de slag!

Analyse uitvoeren

- Hebben onze medewerkers/wijkteam medewerkers last van het Pettenvraagstuk?
- Is burgers helder welke pet hun gesprekspartner op heeft?
- Is in onze werkwijze steeds duidelijk vanuit welk juridisch kader er wordt gewerkt?
- Hebben we daar werkinstructies voor en afspraken met betrokken partijen?
- Past de inrichting van systemen bij de verschillende taken die onze medewerkers uitvoeren?

Voorstellen voor beleidskeuzes ontwikkelen

- Voor- en nadelen van beleidskeuzes (inhoudelijk)
- Voorkeuren van betrokken partijen
- Consequenties voor de organisatie

Keuzes maken en ga aan de slag

Kernboodschappen

- Verschillende petten = verschillende regels voor gegevensverwerking o.a. ten aanzien van beroepsgeheim
- Beleidskeuzes en afspraken zijn noodzakelijk om professionals te ontzorgen. Deze handreiking biedt daar de handvatten voor
- Deze handreiking is **niet voor professionals** maar voor directeuren, project/teamleiders beleidsmedewerkers en juristen

